

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 7P/9/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616201319
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2016:6616201319.2

Rozhodnutie

Okresný súd Lučenec samosudcom Mgr. Petrom Strakom v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa Ľ. G., J.. XX.XX.XXXX, G. Á. X, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov Q. A.K., J.. XX.XX.XXXX G. Á. XX a S. G., J.. XX.XX.XXXX bytom Á. X, o návrhu S. A., J.. XX.XX.XXXX bytom Á. X o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e náhradnú osobnú starostlivosť S. A., J.. XX.X.XXXX voči maloletému Ľ. G., J.. X.XX.XXXX, ktorý bol zverený do náhradnej výchovy S. A. rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.l. 11P/376/2006 zo dňa 14.9.2006.

Maloleté dieťa Ľ. G., J.. X.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca S. G., J.. XX.X.XXXX.

Matka Q. A., J.. XX.X.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého Ľ. G., J.. X.XX.XXXX sumou 150 Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Výživné je splatné k rukám otca vždy do 20. dňa toho, ktorého mesiaca vopred.

Styk matky s maloletým dieťaťom sa n e u p r a v u j e.

Súd u k l a d á maloletému Ľ. G., J.. X.XX.XXXX aby sa podrobil sociálnemu poradenstvu po dobu 6 mesiacov v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Lučenci.

Súd n a r i a d ť u j e nad maloletým Ľ. G., J.. X.XX.XXXX výchovné opatrenie - dohľad po dobu 6 mesiacov za súčinnosti Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, Základnej školy s materskou škôlkou E. a Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Lučenci.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom doručeným dňa 05.02.2016 sa navrhovateľka domáhala zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti maloletého Ľ. G., J.. X.XX.XXXX.

Návrh bol odôvodnený tým, že maloletý bol navrhovateľke rozsudkom Okresného Lučenec č.k. 11P/376/2006-31 zo dňa 14.9.2006 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. Maloleté dieťa v súčasnosti nerešpektuje navrhovateľku, sú s ním veľké výchovné problémy, pričom pred dvoma týždňami pred podaním návrhu, maloletý sa pokúsil o sexuálny styk s maloletou vnučkou navrhovateľky vo veku 7 rokov. Toto bol aj vyšetrovaný políciou. Navrhovateľka na pojednávaní dňa 18.3.2016 uviedla, že otec maloletého sa nasťahoval do spoločnej domácnosti s navrhovateľkou a maloletým dieťaťom od Vianoc 2015. Navrhovateľka je bývalou manželkou otca maloletého dieťaťa. V súčasnosti však žijú len v spoločnej domácnosti ako spolubývajúci, nakoľko rodinný dom získali v rámci dedičského konania. Maloletý navrhovateľku fyzicky nenapádal, avšak používal hrubé slová a nemal voči nej

rešpekt. V súčasnosti sú s problémami s návštevou maloletého základnej školy, nakoľko tam chodí aj navrhovateľkina vnučka, ktorá bola objektom sexuálneho zneužitia zo strany maloletého dieťaťa.

Maloletý uviedol, že navštevuje 8. ročník základnej školy s materskou školou I. E.. Vo voľnom čase chodíeva von s kamarátmi alebo pomáha otcovi s prácami okolo domu. Ohľadom sexuálneho zneužívania maloletej uviedol, že skutok sa dopustil z nerozvážnosti.

Otec maloletého dieťaťa na pojednávaní dňa 18.3.2016 uviedol, že súhlasí so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti, pričom si chce zobrať maloletého do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Pokiaľ ide o jeho osobné pomery uviedol, že má ukončené stredoškolské vzdelanie bez maturity, pričom v krátkej minulosti 4 roky v Českej republike ako zámočník a v Nemecku na rovnakej pozícii. V súčasnosti pracuje ako zámočník u pána K., avšak maróduje vzhľadom na zdravotné problémy. Otec má celkovo 7 detí, z ktorých sú už väčšina dospelé. Vyživovaciú povinnosť má k dcére, ktorá žije u starých rodičov, momentálne poberá príspevok 124 Eur za nájdenie si zamestnania a príjem zo zamestnania 500 Eur v čistom, avšak momentálne v rámci nemocenskej má príjem 171 Eur + 124 Eur osobitný príspevok. Otec bol v minulosti trestne stíhaný a právoplatne odsúdený za ublíženie na zdraví v roku 1996 a v roku 2005 za ublíženie na zdraví na trest odňatia slobody 12 mesiacov. Ohľadom maloletého, s týmto komunikoval na tému učenia sa aj sexuálneho zneužitia a prijateľného správania sa..

Matka maloletého dieťaťa sa nevyjadrila k návrhu.

Kolízny opatrovník uviedol, že navrhuje maloleté dieťa zveriť do starostlivosti otca a zároveň uložiť maloletému dohľad a podrobenie sa sociálnemu poradenstvu po dobu 6 mesiacov. Podľa kolízneho opatrovníka otec má vytvorené vhodné podmienky na výchovu a výživu o maloleté dieťa.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením a prečítaním odpovede ÚPSVaR Lučenec na č.l. 17, obsahu spisového materiálu Okresného súdu Lučenec sp. zn. 5P/5/2016, obsah spisových materiálov Okresného súdu Lučenec sp. zn. 11P/419/2010, 5P/90/2012, 5P/32/2012, správy z prešetrenia pomerov zo dňa 16.3.2016, hodnotenia žiaka zo dňa 3.2.2016 a uznesenia Okresného riaditeľstva PZ Lučenec zo dňa 24.2.2016 a vylúchom navrhovateľky a otca maloletého dieťaťa a zistil nasledovný skutok stav.

Maloleté dieťa bolo rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/376/2006-23 zo dňa 14.9.2006, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 21.9.2006 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, pričom otec a matka boli zaviazaní na plnenie výživného v minimálnom rozsahu 30 % zo sumy životného minima. V súčasnosti prebieha konanie pod sp. zn. 5P/5/2016 na tunajšom súde o zvýšenie výživného voči matke maloletého dieťaťa.

Otec maloletého dieťaťa je zamestnaný od 1.11.2015 a poberá osobitný príspevok. Otec maloletého dieťaťa býva v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou v rodinnom dome, ktorý je v ich podielovom spoluvlastníctvom. V rodinnom dome sú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloleté dieťa. Navrhovateľka vykonáva náhradnú starostlivosť aj maloletého H. G., J.. XX.X.XXXX, ktorý je bratom maloletého Ľ.V. G.. Matka maloletého dieťaťa nie je evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nepoberá dávku v hmotnej núdzi v Slovenskej republike. Matka maloletých detí sa dočasne zdržiava v Nemeckej spolčkovej republike. Jej príjem dosahuje 1 400 Eur mesačne, pričom podľa nájomnej zmluvy platí nájomné 380 Eur mesačne, paušál za energie 90 Eur mesačne, 120 Eur mesačne platí splátky exekúcie, cesta na Slovensko 1 krát mesačne ju vychádzajú na približne 300 Eur. Matka spláca poisťné na osobné motorové vozidlo 106,15 Eur.. Súd zistil, že exekúcia je vykonávaná na vymoženie zameškaného výživného na maloletého H. G. M. Ľ. G.. Matka maloletého dieťaťa vlastní motorové vozidlo Opel Astra ročník výroby 2013, najazdené 35 745 km. Matka maloletého spláca pôžičku pôžičku v mesačnej splátke 739 Eur, z ktorej splatením jej pomáha jej priateľ až do výšky 500 Eur mesačne. Pôžička bola poskytnutá bankou vo výške 44 691,60 Eur.

Výdavky na maloletého Ľubomíra predstavujú priemerne mesačne sumu 44 Eur na obedy, cestovné do školy 25 Eur, strava 80 Eur mimo obedov v škole, oblečenie a obuv 30 Eur na mesiac, 15 Eur na hygienu a drogériu maloletého. Maloletý navštevuje 8. ročník základnej školy s materskou školou E. v 9. roku školskej dochádzky. Maloletý občasne porušuje vnútorný školský poriadok a len čiastočne rešpektuje učiteľov, pretože na vyučujúcich reaguje podráždene, impulzívne a útočne. K svojim školským povinnostiam pristupuje striedavo zodpovedne. Navštevuje záujmový krúžok výtvarnú výchovu.

Voči maloletému bolo zastavené vo veci trestné stíhanie z dôvodu nedostatok jeho veku. Podľa uznesenia Okresného riaditeľstva PZ v Lučenci zo dňa 24.2.2016 ČVS:ORP-104/1-VYS-LC-2016 maloletý dňa 24.1.2016 okolo 16.30 h v obci Ábelová v rodinnom dome č. 122 prišiel za maloletou Barborou Farkašovou, pričom vykonával konanie, ktoré je predmetom skutkovej podstaty trestného činu - zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 TZ.

Podľa § 47 ods. 1 písm. e), ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti. Súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní. Výživné pĺnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu, b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce, d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

Súd vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľka žiadala zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť z dôvodu, že nezvláda východu o maloleté dieťa, súd v súlade s § 47 ods. 2 Zákona o rodine zrušil náhradnú starostlivosť, nakoľko nikoho nemožno nútiť aby vykonával náhradnú osobnú starostlivosť proti svojej

vôli a žiadosť osoby, ktorá má maloleté dieťa vo svojej starostlivosti je vždy vážnym dôvodom pre zrušenie tejto starostlivosti

Súd zároveň podľa 36 ods. 1 Zákona o rodine upravil rodičovské práva a povinnosti k maloletému tak, že maloleté dieťa zveril do starostlivosti otca maloletého dieťaťa, nakoľko tento má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o výchovu a výživu maloletého dieťaťa a prejavuje súhlas s tým aby bolo maloleté dieťa zverené do jeho starostlivosti, pričom tento si vie zabezpečiť rešpekt maloletého dieťaťa v otázkach jeho výchovy.

Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť matky, súd vychádzal z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, ktoré vyčíslil na 194 Eur (44 + 25 + 80 + 30 + 15 Eur = 194 Eur). Súd zistil príjem matky 1 400 Eur. Nevyhnutné výdavky matky súd vyčíslil na sumu 590 Eur (380 + 90 + 120 = 590 Eur). Súd nepovažoval za nevyhnutné výdavky matky v súvislosti s vlastníctvom motorového vozidla a preto neprihliadal na výdavky 106,15 Eur na mesačnú poisťku auta s poukazom na skutočnosť, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine. Pokiaľ matka uviedla, že raz mesačne cestuje na Slovensko, pričom cestové ju vychádza mesačne 300 Eur pri vzdialenosti 1 074 km na cestovné, túto sumu súd považoval za nadhodnotenú s poukazom na skutočnosť, že súd zo skutočností, ktoré sú mu známe predpoklada, že uvedená cesta zodpovedá dojazdu na 4 plné tankovania v sume približne 200 Eur pri súčasných cenách pohonných hmôt. Navyše súd má zato, že matka môže využiť cestovanie aj prostredníctvom iných dopravných prostriedkov za menšie náklady. Pokiaľ ide o uvedené splátky pôžičky v sume 739 Eur, kde matka uviedla, že so splatením výdavkov jej pomáha jej priateľ v sume 500 Eur mesačne, súd mal za to, že nijakým spôsobom nebola preukázaná odôvodnenosť, nevyhnutnosť a účelnosť pôžičky vo výške 44 691,60 Eur, pričom súd opätovne poukazuje na § 62 ods. 4 Zákona o rodine a prednosť výživného na maloleté deti pred inými výdavkami rodičov. Z takto predložených a vykonaných dôkazov súd má za to, že životný štandard matky je evidentne vyšší než uvádzaný a znížený o výdavky nie nevyhnutné výdavky matky, ktoré aj s odôvodnenými výdavkami pokrývajú celý jej príjem vo výške 1 400 Eur, čo preukazuje aj vlastníctvo zánovného motorového vozidla strednej triedy z roku 2013 s nízkym nájazdom kilometrov. Súd vzhľadom nato, že matka nezabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a výdavky na maloleté dieťa, mal za to, že je v záujme maloletého dieťaťa aby matka pokryla aspoň 3 výdavkov maloletého dieťaťa, pokiaľ nezabezpečuje jeho osobnú starostlivosť. Z uvedených dôvodov súd určil výživné matke v sume 150 Eur mesačne. Prihliadol pri tom na jej možnosti zárobkové vo výške 1 400 Eur, jej nevyhnutné výdavky 590,- Eur, keď matke zostáva na živobytie 810,- Eur a nevyhnutné výdavky na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa vo výške 194 Eur v súlade s § 75 ods. 1 Zákona o rodine a určil výživné vo výške 150 Eur mesačne. Súd má zato, že matke aj po započítaní výdavku na výživné zostane 660,- Eur, ktorá je dostatočná na jej ostatné výdavky ako stravu, drogeriu, oblečenie a obuv.

Súd zároveň nariadil maloletému výchovné opatrenia, a to dohľad po dobu 6 mesiacov za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, Základnej školy s materskou školou E. a Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Lučenci a nariadil maloletému aby sa podrobil po dobu 6 mesiacov sociálnemu poradenstvu v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Lučenci.

Toto bolo odôvodnené nevhodným správaním maloletého s poukazom na tak závažnú vec ako bolo konanie, ktoré zodpovedá skutkovej podstate zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 TZ, ktorého sa mal dopustiť maloletý, ktoré zastavené len z dôvodu nedostatku veku maloletého dieťaťa. Preto súd považoval za potrebné uložiť na nápravu nevhodného správania maloletého povinnosť absolvovať sociálne poradenstvo, aby došlo k náprave správania maloletého a zároveň uložiť dohľad nad maloletým po dobu 6 mesiacov, ako bude maloletý v starostlivosti otca.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu, ako v tomto prípade.

Podľa § 81 ods. 1 O. s. p. aj bez návrhu môže súd začať konanie vo veciach starostlivosti o maloletých, konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia alebo držania v ústave zdravotníckej starostlivosti, konanie o spôsobilosti na právne úkony, opatrovnícke konanie, konanie o vyhlásenie za mŕtveho, konanie o dedičstve a ďalšie konania, kde to pripúšťa zákon.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. v spojení s § 81 ods. 1 O.s.p., z ktorého vyplýva, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Konanie mohlo začať bez návrhu ako v tomto prípade, nakoľko išlo o konanie vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd Banská Bystrica, a to písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa ust. § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ust. § 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.